

Številka: 850-0001/2009-02

Datum: 11. 5. 2015

**OBČINSKEMU SVETU
OBČINE RADLJE OB DRAVI**

**ZADEVA: PREDLOG OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE RADLJE OB
DRAVI**

Zakon o občinskem redarstvu (ZORed, Uradni list RS, št. 139/06) ureja pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva ter med drugim tudi pogoje za opravljanje nalog pooblaščenih oseb občinskega redarstva. Da bi lahko občinsko redarstvo izvajalo pooblastila, ki mu jih daje ZORed, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji in sicer:

- Občine morajo sprejeti oziroma uskladiti odloke občinskega redarstva,
- Sprejeti občinski program varnosti
- Ustanoviti komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva,
- Občinski redarji morajo biti ustrezno strokovno usposobljeni in v predpisanem roku opraviti obdobja izpopolnjevanja.

Občina Radlje ob Dravi ima izpolnjene vse pogoje, razen sprejetega občinskega programa varnosti.

Občinskemu svetu predlagam, da v gradivu priložen predlog občinskega programa varnosti Občine Radlje ob Dravi obravnava in sprejme ustrezen sklep.

Sklep je sprejet, če zanj glasuje večina opredeljenih svetnikov.

**Mag. Alan BUKOVNIK
Župan Občine Radlje ob Dravi**

Priloga:

- Predloga Občinskega programa varnosti Občine Radlje ob Dravi

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet občine Radlje ob Dravi na predlog župana in na podlagi usklajevanja z Ministrstvom za notranje zadeve Republike Slovenije in s policijo, na svoji 6. redni seji, dne 18. 5. 2015, sprejel

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI

OBČINE RADLJE OB DRAVI

Radlje ob Dravi, maj 2015

1. UVOD

Občinski program varnosti (v nadaljevanju: OPV) je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine Radlje ob Dravi. Namen OPV je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občini in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine. Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem občanom oz. članom družbe, ki ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven, na državo naslonjen in zato arbitraren način, ki jo lahko zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen OPV je tudi načrtno zagotavljati **kvaliteto javnega prostora** v občini Radlje ob Dravi. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo ter z okoljem kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

OPV predstavlja pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja medobčinske redarske službe. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev, konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev ter opredelitev finančnih posledic. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s Policijo pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in mira.

Namen OPV je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in občinskim redarstvom pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu. To pomeni, da oba organa, vsak skladno s svojimi pristojnostmi, ki so opredeljene v posameznih zakonih, zagotavljata javno varnost ter varnost cestnega prometa v lokalni skupnosti ter pri tem kar najtesneje sodelujeta.

OPV občine Radlje ob Dravi obsega cilje in ukrepe, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo kvaliteto varnosti v občini. OPV občine Radlje ob Dravi je zasnovan razvojno in ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela občinskih redarjev oziroma medobčinske redarske službe in razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela.

2. IZHODIŠČA

Obseg in kvaliteto varnosti na javnem prostoru v občini Radlje ob Dravi zagotavljajo tako javno - pravni, kot zasebno - pravni subjekti, in sicer: policija, inšpekcijske službe, službe za zaščito in reševanje, medobčinska redarska služba, gasilci in podjetja za zasebno varovanje. Poleg Policije je tako **medobčinsko redarstvo** tisti subjekt v občini, ki na najbolj neposreden način zagotavlja oziroma skrbi za **javno varnost in javni red** v občini.

Izhodišče za vzpostavitev in zagotavljanje obsega in kvalitete varnosti na javnem prostoru oziroma ustreznega stanja javne varnosti in javnega reda v občini Radlje ob Dravi so pravno-sistemski in organizacijski ukrepi. Zato mora občina za zagotavljanje večje varnosti občanov izdelati:

1. **občinski program varnosti,**
2. **oceno varnostnih razmer in**
3. **vzpostaviti medobčinsko redarsko službo.**

2.1 OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI (OPV)

2.1.1 Struktura in vsebina občinskega programa varnosti

Občinski program varnosti obsega naslednje točke:

1. Pravna podlaga
2. Ocena ogroženosti in varnostnih tveganj kot strokovna podlaga programa
3. Namen vzpostavitve medobčinskega redarstva po ZORed
4. Cilji delovanja medobčinske redarske službe
5. Varnostne potrebe, izhajajoče iz ocene varnostnih razmer
6. Organiziranost medobčinskega redarstva
7. Kadrovski sestav medobčinske redarske službe
8. Vodenje medobčinske redarske službe
9. Pristojnosti medobčinskega redarstva
10. Pogoji za delovanje medobčinskega redarstva (prostori, oprema, vozila, sredstva zvez)
11. Vrste in obseg nalog medobčinskega redarstva
 - Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih (nadzor prometa v naselju, izven naselja pa samo varnost cest in okolja)
 - Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah
 - Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine
 - Naloge vzdrževanja javnega reda in miru
 - Naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov
 - Naloge na področju varstva okolja
12. Način izvajanja zakonskih pooblastil občinskega redarja
13. Način uporabe prisilnih sredstev
14. Sistem dela medobčinskega redarstva – razporejanje redarjev na delo in drugo
15. Sodelovanje s policijsko postajo v občini in s policisti na terenu

16. Sodelovanje z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin
17. Povezanost medobčinskega redarstva z OKC PU in z Regijskim centrom za obveščanje (RCO)
18. Sodelovanje medobčinskega redarstva v občinskem sistemu zaščite in reševanja
19. Načini sodelovanja medobčinskih redarjev in zasebnih varnostnikov
20. Strokovna pomoč Ministrstva za notranje zadeve
21. Administracija in vodenje evidenc
22. Informacijski sistem medobčinskega redarstva
23. Interno nadzorstvo nad izvrševanjem nalog medobčinskega redarstva (župan)
24. Inšpekcijsko in drugo upravno-strokovno nadzorstvo (MNZ, policija in druge inšpekcije)
25. PRILOGE
 - Zakon o občinskem redarstvu
 - Odlok o ustanovitvi Organa skupne občinske uprave Koroške, s katerim je ustanovljena medobčinsko redarstvo (usklajen z novim zakonom o občinskem redarstvu)
 - Akt o sistemizaciji in organizaciji medobčinske redarske službe (sprejme ga župan občine, kjer je sedež redarstva)
 - Program strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja redarjev
 - Načrt strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja redarjev
 - Navodila za delo redarjev
 - Navodila za ukrepanje redarjev ob izrednih dogodkih
 - Sistem alarmiranja in ukrepanja redarjev ob izrednih dogodkih
 - Pisni protokol o sodelovanju s policijo
 - Pisni dogovori o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin
 - Pisni dogovor o sodelovanju z varnostniki zasebnih varnostnih podjetij
 - Pisni dogovor o sodelovanju v občinskem sistemu zaščite in reševanja
 - Letna poročila o delu medobčinske redarske službe
 - Interna poročila o nadzoru medobčinske redarske službe
 - Inšpekcijska poročila (zapisniki) o delovanju medobčinske redarske službe
 - Seznam evidenc medobčinske redarske službe kot prekrškovnega organa.

Priloge – evidence od 3. do 15. alinee si ob začetku delovanja uredi redarstvo kot organ skupne občinske uprave.

Občinski svet na predlog župana sprejme OPV, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini podrobneje določi vrsto in obseg nalog občinskega redarstva (prvi odstavek 6. člena Zakona o občinskem redarstvu, Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed).

Dve ali več občin lahko sprejme skupen občinski program varnosti (drugi odstavek 6. člena ZORed).

Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje občinskega programa varnosti (tretji odstavek 6. člena ZORed).

2.1.2 Usklajevanje programov

OPV se pred sprejemom uskladi s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini (prvi odstavek 7. člena ZORed).

Za uskladitev OPV ter za zagotovitev medsebojnega sodelovanja medobčinskega redarstva in policije skrbijo župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine (drugi odstavek 7. člena ZORed).

2.1.3 Zagotavljanje strokovne pomoči

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju OPV daje Ministrstvo za notranje zadeve (8. člen ZORed) na naslednjih segmentih priprave in izvajanja OPV:

- Usmerjanje pri pripravi ocen varnostnih razmer oziroma ocen ogroženosti in varnostnih tveganj ter oblikovanja varnostnih potreb mesta/občine
- Usklajevanje občinskih odlokov z novim zakonom
- Uporaba prisilnih sredstev
- Sodelovanje med občinskimi redarji in policisti
- Sodelovanje med občinskimi redarji in varnostniki
- Strokovna pomoč pri organiziranju usposabljanja občinskih redarjev
- Vključevanje v predavanja in vaje v okviru programa usposabljanja vodij občinskih redarstev in občinskih redarjev
- Opozarjanje na napake in pomanjkljivosti
- Načini nadziranja občinskega redarstva

Strokovna pomoč se lahko realizira v obliki strokovnih predavanj ter odgovorov na ustna in pisna vprašanja in v obliki strokovnih pregledov OPV.

2.1.4. Ocena varnostnih razmer – ogroženost in varnostna tveganja

Ocena varnostnih razmer v občini oziroma ocena ogroženosti in varnostnih tveganj je izhodiščni dokument za opredelitev obsega varnostnih potreb občine, za izdelavo OPV ter za določitev vsebine dela oziroma konkretnih nalog medobčinske redarske službe.

V oceni varnostnih razmer morajo biti natančno opredeljeni vrsta, oblika in obseg dejavnikov ogrožanja v občini oziroma dejavnikov, ki vplivajo na javno varnost in javni red (kvaliteto življenja in varnosti v občini). Pri izdelavi dokumenta se obvezno upoštevajo tudi varnostne razmere v sosednjih občinah, ki vplivajo na stanje varnosti v obravnavani občini.

I. POSNETEK STANJA

1. Zbir podatkov za analizo

Za analizo stanja so bili uporabljeni naslednji dokumenti in podatki:

- poročilo o delu PP Radlje ob Dravi za leto 2014 s primerjalnimi podatki za leta 2010, 2011, 2012 in 2013,
- Poročilo o delu OSOU Koroške - Medobčinskega redarstva za leto 2014,
- podatki o javnih prireditvah v občini Radlje ob Dravi,
- podatki o delu občinskega SPV in Sosveta PP Radlje Občine Radlje ob Dravi,
- pritožbe in pobude občanov na občinsko upravo oz. organe, ki se nanašajo na ogroženost varnosti v zadnjih treh letih.

2. Operativni ogled območja občine Radlje ob Dravi

Občina Radlje ob Dravi leži v osrednjem delu zgornje Dravske doline in sega vse od vrha Kobanskega, kjer meji z Republiko Avstrijo, preko reke Drave do vrha Pohorja in zajema naselja Brezni Vrh, Dobrava, Radelca, **Radlje ob Dravi**, Remšnik, Spodnja Orlica, Spodnja Vižinga, Sv. Anton na Pohorju, Sv. Trije Kralji, Št. Janž pri Radljah, Vas, Vuhred, Zgornja Vižinga in Zgornji Kozji Vrh. Območje občine na severni strani sega do vrha hribovja Kobansko, kjer meji z Republiko Avstrijo, na južni strani pa sega do vrha Pohorja do Velike kope, kjer meji na Mestno občino Slovenj Gradec in občino Mislinja, na zahodni strani meji z občinama Muta in Vuzenica, na vzhodni strani pa z občinama Podvelka in Ribnica na Pohorju. Površina občine meri 93,9 km² in ima 6264 prebivalcev (podatek iz leta 2012), od tega ca 1200 otrok in mladoletnikov, 4124 delovno aktivnih prebivalcev in 940 starejših od 65 let.

V občini je 290,8 km javnih cest, od tega 24,8 km državnih cest in sicer glavna cesta G1-1 Dravograd – Maribor v dolžini 9,36 km ter regionalne ceste R1-434 Radlje – mejni prehod Radelj v dolžini 5,88 km in cesta R3-702 Dravograd – Vuzenica – Vuhred- odsek Šentvid – Vuhred v dolžini 1538 m in cesta R3-704 - Vuhred - Ribnica na Pohorju do Orlice v dolžini 8.077 m. Te ceste predstavljajo tudi glavno cestno prometno povezanost občine z ostalimi kraji. V občini je tudi 106,44 km občinskih – lokalnih cest, med katerimi sta najprometnejši cesta Radlje – Dobrava in G1-1 – Vas - Remšnik ter 57,706 km javnih poti, poleg teh pa je še 131,48 km gozdnih cest, ki tudi prometno povezujejo posamezne kmetije in zaselke . Ulice v kraju so solidno urejene in razsvetljene, nevarnost za udeležence v prometu, predvsem pešce, pa predstavljajo zlasti ozke cestne površine ob stari glavni cesti G1-1- sedaj regionalni cesti v mestu Radlje, ki je ozka in po večini Koroške ceste brez pločnika za pešce, promet pa je zelo gost.

Urejena parkirišča so ob Mariborski cesti v Radljah pred občinsko zgradbo in blagovnico ter pri pekarni ob Pohorski cesti, kjer je tudi območje kratkotrajnega parkiranja (modra cona). Ostala urejena parkirišča so v Radljah pri »Dvorcu«, pri pošti, na Partizanski ulici, na Hmelini pri osnovni šoli, pri zdravstvenem domu in dve urejeni parkirišči pri pokopališču – ločeni za osebna in tovorna vozila in avtobuse, v Vuhredu pred kulturnim domom in pred gasilskim domom, sicer pa je v krajih še več manjših parkirnih površin , ki so delno v občinski lasti.

Skozi naselje Vuhred in občino Radlje ob Dravi poteka tudi železniška proga Dravograd – Maribor z železniško postajo Vuhred in postajališčem Vuhred elektrarna.

V Radljah ob Dravi deluje Osnovna šola, ki jo obiskuje 520 otrok in sicer matično šolo v Radljah 449 učencev, na podružnični šoli v Vuhredu 29 in na Remšniku 42 učencev ter vrtec, ki ga obiskuje 219 otrok v Radljah in dislocirani enoti v Vuhredu. Ob šoli je tudi športna dvorana in urejen park z igrišči, ki služi zlasti za potrebe šole, v Radljah pa sta tudi urejen stadion in športni objekt »Bajta« namenjena za potrebe športnih društev, rekreacije in za družabne dogodke. V kraju je tudi Kulturni dom z dvorano, v kateri se odvijajo različne kulturne in zabavne prireditve. V kraju je zdravstveni dom, banki, pošta in več trgovskih in gostinskih lokalov. Industrija je skoncentrirana izven

naselij v Dobravi oz. Sp. Vižingi v Poslovnih conah I – kjer sta Gašper d.o.o s 50, Fruma d.o.o. z 20 in GG z 10 zaposlenimi, Poslovni cona II – kjer je PTM Markač v stečaju in ostale manjše družbe s skupno 20 zaposlenimi ter poslovna cona Farme s cca 40 zaposlenimi. V Radljah so še sedež GP Radlje v stečaju, STROJ d.o.o. CMC Pušnik ter nekaj manjših družb in zasebnih podjetnikov in hidroelektrarna Vuhred, ki deluje v sklopu DEM. V občini je še več manjših zasebnih podjetij in obrtnikov. V ruralnih območjih je razvito kmetijstvo, pri čemer je največ obdelovalnih površin na ravninskih predelih Radeljskega polja - Dobrave, Vuhreda in Zg. ter Sp. Vižinge, sicer pa se v ostalem pretežno hribovitem območju kmetije ukvarjajo z živinorejo in predelavo mleka, posebno mesto pa ima tudi gozdarstvo, saj je največ površin poraščenih z gozdom, zato pomeni les tudi enega glavnih dohodkov kmetij, več kmetov in obrtnikov pa se ukvarja tudi s predelavo lesa.

V občini je urejeno vodovodno omrežje z glavnim črpališčem in vodohranom na Zg. Vižingi in zajetji na območju Vasi, Remšnika ter Pohorja za kraj Vuhred, občina pa še nima urejenega sistema kanalizacije in je ta v zaključni fazi projektiranja, izgradnja, skupaj s skupno čistilno napravo pa je predvidena v naslednjih letih. Na območju občine potekajo tudi visokonapetostni elektrovi vz dolž doline ter številni srednje in nizkonapetostni vodi.

V občini je več kulturnih spomenikov in ostalih znamenitih objektov, mer katerimi velja posebej omeniti cerkev Sv. Mihaela s kužnim znamenjem, Dvorec, kalvarijo in samostan v Radljah, druge farne in podružnične cerkve, ostanke starega gradu nad Radljami, številne zaščitene kmečke hiše in drevesa in spomeniki NOB.

V občini sta aktivni PGD Radlje in Vuhred z urejenima gasilskima domovoma in dobro opremljenim voznim parkom. V občini deluje 80 društev, med katerimi najbolj aktivno delujejo gasilski društvi PGD Radlje in PGD Vuhred, društvo upokojencev, društvo invalidov, lovske družine, MKC ter športna in kulturna društva – pevski zbori in mestna godba ter druga.

3. Pregled organiziranosti občine in delovanja posameznih služb znotraj občine

Občina Radlje ob Dravi ima župana, podžupana, občinski svet z 15 svetniki in 11 člansko občinsko upravo, ki jo vodi tajnik. Skupaj s sosednjimi občinami ima občina medobčinskega komunalnega inšpektorja s sedežem v Dravogradu in Urad za pripravo projektov in občinsko redarstvo s sedežem pri MO SI. Gradec. Inšpekcijski nadzor opravlja skupni Medobčinski inšpektorat Koroške s sedežem v Dravogradu.

4. Pregled obstoječih aktov, dokumentov in drugega gradiva, ki se nanaša na vzpostavljane občinskega redarstva po novem zakonu

Občina je soprodpisnica odloka o ustanovitvi Organa skupne občinske uprave Koroške »Urad za pripravo projektov in medobčinske redarske službe«, na osnovi katerega izvaja naloge občinskega redarstva na področju mirujočega prometa v mestu Radlje ob Dravi Medobčinsko redarstvo Slovenj Gradec.

5. Razgovor z županom oziroma tajnikom občinske uprave in drugimi odgovornimi za vzpostavitev občinskega redarstva

Medobčinsko redarstvo deluje zlasti na področju mirujočega prometa v mestu Radlje, kjer opravlja nadzor ob različnih dnevih in ob različnem času praviloma 1 - 2 x tedensko in po potrebi tudi opravlja druge naloge na območju občine, kar trenutno zadošča potrebam.

II. ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI - UGOTOVITEV STOPENJ OGROŽENOSTI

1. Ogroženost od naravnih nesreč

V zadnjih letih je bilo več primerov neurij s točo, ki so jo spremljali tudi manjši plazovi in narasli nekateri hudourniški potoki, ki so zlasti zalivali kleti in druge površine ter odnašali obrežja in ceste. Neurja so povzročala škodo zlasti na kmetijskih pridelkih, infrastrukturi in premoženju posameznikov. Novembra 2012 je poplavljal tudi reka Drava, ki je povzročila škodo na obrežjih reke, posebej v okolici HE Vuhred in na glavni cesti Dravograd – Maribor. V zadnjih 10 letih se je v poletnih mesecih pojavljala huda suša, ki je povzročala škodo na kmetijskih pridelkih, spremljalo pa jo je tudi pomanjkanje pitne vode, posebej na hribovitih predelih. Tovrstno ogroženost lahko pričakujemo tudi v bodoče, saj večji del občine leži na hribovitem in hudourniškem območju. Ogroženost zaradi neurij je zmerna.

Posebno ogroženost v naselju Vuhred in nekaterih zaselkih ob reki Dravi predstavljata umetna jezova nareki Dravi pred HE Vuzenica in na Golici (Avstrija), kjer je zajezena reka Bistrica, ki se na Muti izliva v reko Dravo. V primeru porušitve jezov bi poplavni val ogrozil nižje ležeče predele ob reki Dravi. Gre za latentno ogroženost, ki bi lahko postala resna ob drugih dejavnikih, kot so vojna, močnejši potres ipd.

2. Ogroženost cestnega prometa v naseljih

Na območju občine Radlje ob Dravi so bile v zadnjih 5 letih 3 najhujše prometne nezgode v cestnem prometu oz. je bilo toliko smrtnih žrtev, od tega v zadnjem letu nobena. Sicer je prometna varnost v naselju ugodna, kar potrjujejo tudi statistični podatki policije.

Pregled obravnavanih prometnih nesreč na območju občine Radlje ob Dravi (v naseljih in izven naselij) s posledicami:

□ Prometne nesreče in posledice:

Leto	prometne nesreče	POSLEDICE		
		mrtvi	HTP	LTP
2010	60	-	1	32
2011	55	2	3	23
2012	88	-	4	26
2013	54	1	-	23
2014	45	-	1	26

HTP = hudo telesno poškodovani; LTP = lažje telesno poškodovani

Kljub ugodni oceni na področju prometne varnosti v naseljih, pa se moramo zavedati potencialne nevarnosti, ki jo predstavljajo posamezni odseki cest, ki so navedeni tudi v dokumentih občinskega SPV, pri čemer še posebej velja omeniti ogroženost pešcev, zlasti otrok, na odcepu ob regionalni cesti med križiščem za MP Radelj in centrom Radelj, kjer pešci hodijo po cestišču oz. ozkem pasu ob njem ob dokaj močnem prometu, med katerimi so tudi tovorna vozila in avtobusi. Med pogostejšimi kršitvami prometnih predpisov v mestu Radlje je več primerov nepravilnega parkiranja – parkiranja na cesti, na pločnikih, na zelenicah in tudi na interventni površini pred ZD in gasilskim domom. Občani tudi opozarjajo na preveliko hitrost posameznih voznikov na posameznih cestah, še posebej na Pohorski cesti in Partizanski ulici, za kar je nekatere ukrepe na predlagal SPV, ki jih je občina že izvedla z izgradnjo oz. namestitvijo ovir za umiritev prometa in označitvijo kolesarske poti na prometnih površinah. Občina trenutno tudi pripravlja spremembe prometnega režima na Maistrovi ulici v cilju večje varnosti kolesarjev in pešcev, saj je po tej ulici tudi ena glavnih šolskih poti.

- **Najpogostejše kršitve cestno prometnih predpisov, obravnavane s strani Policijske postaje Radlje na območju Občine Radlje ob Dravi:**

	2013	2014
hitrost	477	585
alkohol	103	87
varnostni pas	126	116
nepravilnosti pešcev	46	19
neupoštevanje prednosti	12	19

Opomba: predstavljene so vse kršitve (represivni ukrepi in opozorila)

- **Ukrepi medobčinskega redarstva na območju Občine Radlje ob Dravi v letu 2014:**

Število nadzorov:	52
Število izdanih obvestil o prekršku:	125
Število plačanih obvestil o prekršku:	96
Število izdanih plačilnih nalogov:	33
Število plačanih plačilnih nalogov:	20
Število opozoril:	18

3. Ogroženost cestnega prometa izven naselij

Tudi v cestnem prometu izven naselij je stanje prometne varnosti ugodno, največ prometnih nesreč pa se zgodi na glavni cesti G1-1.

Kljub ugodni oceni prometne varnosti velja omeniti ogroženost udeležencev v prometu na posameznih odsekih državnih in lokalnih cest, ki zaradi slabega stanja cest (ozko cestišče, nepregledni in težko prevozni ovinki, neurejene bankine ipd.) predstavlja ogroženost udeležencev in jih je v svojih dokumentih izpostavil tudi SPV.

Med drugim predstavlja problem tudi vožnja z kros motornimi kolesi in štirikolesniki po gozdnih cestah in v naravnem okolju na območju Pohorja.

4. Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin

Ocena ogroženosti na teh površinah je ugodna in v zadnjih letih ni ugotovljenih primerov ogrožanja varnosti.

5. Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine

Ocena ogroženosti teh objektov je ugodna in v zadnjih letih ni ugotovljenih primerov ogrožanja varnosti.

6. Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost

Na področju kriminalne ogroženosti lahko stanje ocenimo kot ugodno. V zadnjih šestih letih se število kaznivih obravnavanih dejanj giblje med 167 in 96, med njimi pa ni bilo hujših kaznivih dejanj. Prevladujejo zlasti premoženjska kazniva dejanja.

Statistični pregled obravnavanih kaznivih dejanj v občini Radlje ob Dravi:

	2010	2011	2012	2013	2014
Kazniva dejanja	103	96	167	122	125

V zadnjih letih je bilo obravnavanih tudi nekaj hujših delovnih nezgod, med katerimi izstopajo delovne nezgode s smrtnim izidom pri delu s kmetijskimi traktorji in druge delovne nezgode, ki so se končale s smrtjo ali hudimi telesnimi poškodbami.

7. Ogroženost javnega reda in miru

Tudi stanje javnega reda in miru lahko ocenimo kot ugodno, kar potrjuje tudi statistični pregled obravnavanih kršitev s strani Policijske postaje Radlje ob Dravi:

➤ Kršitve javnega reda:

PREDPIS	2010	2011	2012	2013	2014
Zakon o varstvu javnega reda in miru	96	72	70	52	50
Zakon o orožju	-	-	2	2	1
Zakon o zaščiti živali	10	1	15	6	3
Zakon o tujcih	-	13	15	6	1

Zakon o prepovedanih drogah	2	3	6	6	5
Zakon o prijavi prebivališča	-	-	-	-	4
Zakon o omejevanju porabe alkohola	5	-	-	-	-
Zakon o javnih zbiranjih	17	20	28	8	5
Ostalo	13	4	6	6	7
SKUPAJ	143	114	142	86	76

Med obravnavanimi kršitvami predpisov v zadnjih letih ni bilo hujših ali množičnih kršitev javnega reda in miru ali hujših kršitev drugih predpisov. Še vedno pa izstopajo izzivanje k pretepanju, pretepanja, nedostojnega vedenja na javnih krajih, kalitve nočnega miru, pa tudi primeri nasilja v družini in prekrškov glede prepovedanih drog.

8. Ogroženost na javnih shodih in prireditvah

Med večje javne shode in prireditve v občini spadajo zlasti:

- prireditve ob občinskem prazniku, kjer se odvijajo predvsem zabavne, športne in kulturne prireditve na prireditvenem prostoru s »hmeljarskim likofom« - ki se ga udeleži dnevno od 300 do 1000 obiskovalcev,
- »Šmihelov sejem« konec septembra in traja 1 dni v okviru občinskega praznika,
- prvomajsko praznovanje z zabavo pri Županku,
- pustni karneval v Vuhredu,
- Prireditve »Forum Slovanskih kultur« v septembru,
- prireditve v sklopu projekta »Koroško kulturno poletje«,
- rock koncerti in drugi koncerti ter zabavne in kulturne prireditve, proslave in drugi kulturni dogodki, ki jih organizirajo JSKD, MKC in drugi, največkrat v dvorani kulturnega doma,
- planinski pohodi in
- športna srečanja na stadionu, igriščih v športni dvorani pri OŠ in na igriščih v Vuhredu, na Remšniku na na Sv. Antonu.

Prireditve so običajno zelo dobro obiskane, še posebej ob lepem vremenu. Kljub množičnosti obiska na prireditvah, se le-te odvijajo mirno in brez izgredov (v zadnjih letih ni ugotovljenih kršitev JRM na prireditvah, v preteklosti pa je prišlo do posameznih).

Najbolj izstopa problematika zbiranja mladih v diskoteki v središču Radelj, kjer je v preteklih letih prihajalo do številnih kršitev javnega reda in kalitev nočnega miru v lokalu in pred njim, posledično pa je prihajalo tudi do primerov vandalizma in ogrožanja v prometu.

9. Ogroženost okolja (onesnaževanje, industrijski, komunalni in drugi odpadki, uporaba živali)

Občina ima urejeno odvažanje komunalnih odpadkov za industrijo, obrt in prebivalstvo na celotnem območju občine. Na območju občine je tudi 9 t.i. ekoloških otokov, kjer je organizirano ločeno zbiranje komunalnih odpadkov v mestu Radlje in

strnjenih naseljih Dobrava, Sp. Vižinga, Vas, Vuhred, Zg. Kozji vrh in Zg. Vižinga. V zadnjih letih ni več opaziti novih »črnih« odlagališč odpadkov.

Do večjih primerov onesnaženosti voda ali poginov rib v zadnjih 10 letih ni prišlo. V občini ni večjih industrijskih onesnaževalcev okolja. V končni fazi je tudi izgradnja kanalizacije in čistilna naprava, s čemer se bo zmanjšalo število individualnih greznic in tudi posameznih izpustov komunalnih odplak iz individualnih hiš v potoke in zato lahko tovrstno ogroženost ocenimo trenutno za zmerno, po začetku rednega obratovanja kanalizacije in čistilne naprave pa bo ta ogroženost minimalna.

10. Vpliv varnostnih razmer v sosednjih občinah

Varnostne razmere v vseh sosednjih občinah so prav tako ugodne, kar izhaja iz poročil o delu Policijske postaje Radlje ob Dravi in PU Slovenj Gradec. Tudi vse sosednje občine varnostne razmere na vseh navedenih področjih ocenjujejo kot ugodne in tako tudi kljub vsestranski dobri povezanosti med občinami, ni čutiti negativnega vpliva na območje občine Radlje ob Dravi.

11. Ključne ugotovitve

Ugotovimo lahko, da so varnostne razmere na Območju Občine Radlje ob Dravi ugodne in da je stopnja ogroženosti na vseh področjih nizka.

□ Ugotovitve strateške narave

Ocena ogroženosti na vseh ocenjevanih področjih v Občini Radlje ob Dravi kaže na ugodne varnostne razmere, ki so stabilne in ni pričakovati poslabšanja stanja varnosti v prihodnjih letih.

□ Ugotovitve operativne narave

Kljub ugodnim varnostnim razmeram in nizki stopnji ogroženosti na vseh področjih, bi redarska služba lahko precej pripomogla k še ugodnejšemu stanju varnosti na področju prometne varnosti, zlasti na področju varnosti otrok in ostalih udeležencev v prometu, še posebej na prehodih za pešce in na površinah, namenjenih pešcem, parkiranja na neprometnih površinah, zelenicah, spoštovanju javnega reda in miru, ravnanja z odpadki ter na ostalih področjih delovanje in sicer:

- z občasnim preventivnim delovanjem na javnih krajih, s čemer bi pripomogla k še bolj doslednemu spoštovanju predpisov,
- z večjo prisotnostjo ob javnih prireditvah,
- z ukrepanjem v primerih, ko za to zaprosijo prizadeti občani in
- z ukrepanjem in pomočjo v primeru naravnih in drugih nesreč.

- Identificiranje kritične infrastrukture v občini, ki mora biti deležna stalne varnostne pozornosti policistov in redarjev

Glede na oceno razmer ni potrebe po stalni prisotnosti redarjev, občasna prisotnost in povečana pozornost pa je potrebna na naslednjih mestih oz. ob naslednjih dogodkih:

- na parkirnih mestih v ožjem območju mesta, zlasti pred občino, zdravstvenim domom in parkiriščih v centru mesta Radlje,

- v strnjem delu naselja Vuhred
- na parkih oz. zelenicah,
- na šolskih poteh, zlasti na pločnikih, cestah in ob prehodih za pešce v bližini šole,
- ob ekoloških otokih,
- ob avtobusnih postajališčih in železniški postaji,
- ob gostinskih objektih, še posebej ob koncu tedna,
- ob zgradbah, ki predstavljajo kulturno dediščino in spomenikih ter
- ob sejnih,
- večjih javnih shodih oz. prireditvah,
- v prvih dneh šolskega pouka in
- ugotavljati nedovoljene vožnje v naravnem okolju.

III. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ

- Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu

Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu so majhna in glede na ugodne varnostne razmere v prometu v zadnjih 5 letih, ni pričakovati nenadnega poslabšanja varnosti na tem področju. Posebno pozornost je potrebno posvetiti odbijanju prometa v centru Radelj s poudarkom na varovanju otrok v prometu, zlasti tam, kjer ni ustreznih površin za pešce. Prav tako je potrebno občasno kontrolirati parkiranje na javnih parkiriščih in neprometnih površinah ter zelenicah.

- Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin

Varnostna tveganja na tem področju so minimalna za zanemarljiva, zato posebnih ukrepov na tem področju ni potrebno načrtovati, razen preventivnih aktivnosti ob množičnih prireditvah.

- Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru

Stanje na področju varovanja javnega reda in miru je ugodno in so tveganja majhna, izstopa pa zlasti zbiranje in zadrževanje mladostnikov pred diskoteko ob glavni cesti v nočnih urah ob koncu tedna.

- Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj

Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj so majhna in velja izpostaviti predvsem preventivne aktivnosti na področju varovanja zasebnega premoženja ter ozaveščanja občanov na samozaščitna ravnanja.

- Varnostna tveganja na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine

Glede na ugodno stanje na tem področju je potrebno zagotavljati le občasne preventivne preglede javnih zgradb in naprav ter objektov naravne in kulturne dediščine.

- Varnostna tveganja na področju javnih shodov in prireditev

Na področju javnih shodov in prireditev so varnostna tveganja zmerna. Potrebno je dati pozornost le ustreznemu varovanju in zagotavljanju ustrezne redarske službe ob množičnih javnih prireditvah.

- Varnostna tveganja na področju varstva okolja

Na področju varstva okolja ni posebne problematike. Potrebno je opravljati le občasen nadzor nad odlagališči odpadkov na t.i. ekoloških otokih.

- Načini obvladovanja varnostnih tveganj s strani redarske službe

Redarska služba na območju občine Radlje ob Dravi mora biti organizirana tako, da bo občasno t.j. 1 - 2 krat tedensko opravljen preventivni obhod javnih parkirišč, posebej tistih z območji kratkotrajnega parkiranja, javnih cest in poti, zelenic, pomembnejših objektov z nalogo opozarjanja in tudi kaznovanja v primeru ugotovljenih kršitev predpisov. Na področju vzdrževanja javnega reda in miru je potrebna prisotnost redarjev zlasti ob koncu tedna v večernih in nočnih urah v centru Radelj ob Dravi ter ob večjih javnih prireditvah ter preventivno delovati in opozarjati na spoštovanje in zagotavljanje nočnega miru, hoje po cestišču, odmetavanja predmetov in varovanja javnega premoženja (javne razsvetljave, prometnih znakov, avtobusnih postajališč, zunanjih klopi in drugih površin) v sodelovanju s policijo in redarskimi službami, ki jih zagotavljajo prireditelji. Prav tako je potrebno ugotavljati elemente oz. znake ogroženosti premoženja ali kršitev javnega reda in miru ter o ugotovitvah obveščati lastnike, občino oz. v primeru ugotovljenih kaznivih dejanj in prekrškov tudi policijo.

Večjo preventivno prisotnost redarjev je potrebno zagotoviti v primeru večjih javnih shodov in prireditev in sicer za zagotavljanje boljše pretočnosti prometa, pomoči pri parkiranju vozil, zagotavljanju javnega reda in mira na prireditvah v sodelovanju s policijo in redarskimi službami, ki jih zagotavljajo prireditelji.

IV. OPREDELITEV VARNOSTNIH POTREB OBČINE (*varnostne potrebe izhajajo iz zakonskih določil, pretežno pa iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj*)

Ocena varnostnih razmer je neločljiv sestavni del OPV.

Oceno varnostnih razmer izdelata odgovorna oseba v občini v sodelovanju s policijsko postajo in/ali s pomočjo zunanjega strokovnega izvajalca.

Oceno varnostnih razmer se preveri in ustrezno dopolni in spremeni vsako koledarsko leto posebej, glede na dane varnostne razmere v občini.

3. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI

Osnovni cilj OPV je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v občini. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti večjo stopnjo javne varnosti v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljalo kvalitetnejše življenje v občini ter odpravljali posamezni odklonski pojavi.

Delo redarske službe mora biti usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje; redarska služba mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

Strateški in operativni cilji OPV so:

1. STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela meščanov/občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini.

Opis cilja:

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z medobčinsko redarsko službo. Njegova vsebina izhaja in nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih mest in občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v mestih in občinah.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- ❑ Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine
- ❑ Upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja
- ❑ Izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev
- ❑ Preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj
- ❑ Obvladovanje varnostnih tveganj
- ❑ Zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine
- ❑ Uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine
- ❑ Vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

Nosilci:

- ❑ Ministrstvo za notranje zadeve
- ❑ Ministrstvo za infrastrukturo
- ❑ Občinski organi

- Vodja redarske službe
- Policijska enota na lokalni ravni – policijska postaja

2. OPERATIVNI CILJI

2.1 VARNOST CESTNEGA PROMETA: Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko občinske redarske službe in policijske postaje

Opis cilja:

Čeprav je varnost v cestnem prometu v občini Radlje ob Dravi ugodna, s stanjem ne moremo biti povsem zadovoljni. V preteklem letu postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Zastavljen je cilj, da se v naslednjih letih število mrtvih in poškodovanih zmanjša. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, občinsko redarstvo, inšpekcijske službe, in drugi. Nujno je zagotoviti sodelovanje Občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Uporaba ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela občinskega redarstva za področje varnosti v cestnem prometu;
- Sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med občinsko redarsko službo, policijsko postajo in občinskim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu;
- Občinski redarji si morajo pridobiti pravno in strokovno znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa;
- Občinske redarje je treba opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor in urejanje prometa na mestnih ulicah, na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju občine;
- V letnem načrtu dela občinskega redarstva se med drugim opredeli tudi naloge v zvezi nadzora prometne signalizacije in opredeli naloge za večjo varnost otrok. Občina poskrbi za pregled prometne signalizacije in poda predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja);
- Občinski redarji morajo dosledno izvajati nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju ter v primeru zaznanih kršitev ustrezno ukrepati;

- Občinski redarji morajo dosledno izvajati nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naselju, še zlasti pa v območju umirjenega prometa in območju za pešce;
- Občinski redarji sodelujejo v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena.

Nosilci:

- Redarska služba
- Policijska postaja
- Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
- Upravljalci in vzdrževalci mestnih ulic in občinskih cest
- Izvajalci vzdrževalnih in gradbenih del na ulicah in cestah

2.2 VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRA: Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko

Opis cilja:

Zakon o javnem redu in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalno varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih. Občinske redarske službe in občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge,

da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju mesta/občine.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Uporaba ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru
- Zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru
- Redarska služba mora ustrezno ukrepati v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen ZJRM); beračenja na javnem kraju (9. člen ZJRM); uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM); zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen ZJRM); zaznave pisanj po objektih 13. člen ZJRM); zaznav vandalizma (16. člen ZJRM); zaznav nedovoljenega kampiranja 18. člen ZJRM); v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen ZJRM); ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena)
- Zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za uporabo prisilnih sredstev
- Zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah
- Zagotoviti ustrezno opremo občinskih redarjev za obvladovanje kršiteljev
- Skleniti pisni protokol o sodelovanju med občinsko redarsko službo in policijsko postajo
- Strokovna pomoč policijske postaje

Nosilci:

- Občinska redarska služba
- Policijska postaja
- Lastniki, upravljavci, skrbniki, upravitelji in najemniki javnih površin in zgradb
- Organizatorji shodov in prireditev na javnih in drugih površinah
- Varnostna podjetja, ki pogodbeno varujejo javna zbiranja ter premoženje in osebe pri uporabnikih varnostnih storitev

**2.3 VARNOST OBČINSKIH JAVNIH POTI IN REKREACIJSKIH POVRŠIN:
Varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin s prisotnostjo občinskih redarjev (ob strokovni pomoči policistov – npr. policisti konjeniki, policisti s kolesi, policisti z lahкими motornimi kolesi)**

Opis cilja:

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Tveganja so običajno kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Občasni nadzor prometnejših oz. varnostno ogroženih javnih poti, krajev, površin in točk.

Nosilci:

- Občinska redarska služba
- Policijska postaja

2.4 PRETOČNOST INTERVENCIJSKIH POTI: Varnostno obvladovanje intervencijskih poti s prisotnostjo občinskih redarjev**Opis cilja:**

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja idr. Zaradi tega je priporočljivo, da občinski redarji poznajo območja na katerih se nahajajo intervencijske poti in s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Občasni obhodi in nadzor v okolici objektov zdravstvenega doma, gasilskega doma, šole, vrtca, banke, pošte in drugih pomembnih zgradb zaradi zagotavljanja intervencijskih poti,
- Odrediti odvoz vozil, ki ovirajo interventne dostope preko koncesionarja.

Nosilci:

- Občinska redarska služba
- Policijska postaja
- Koncesionar za odvoz vozil

2.5 VARNOST ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE: Preprečevanje ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov, muzejev, arheoloških najdišč, idr.) in napadov nanjo na območju občine**Opis cilja:**

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 7/1999). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so mestni in občinski redarji kot pooblaščené uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Sodelovanje občinske redarske službe z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki deluje na območju mesta ali občine

- Občinska redarska služba si priskrbi ali izdelava seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine (ta seznam je možno dobiti iz centralnega Registra naravne in kulturne dediščine, kakor tudi z operativnim ogledom območja mesta/občine)
- Občinska redarska občasno z obhodi opravlja kontrolo nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine
- Občinska redarska služba si priskrbi podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine.

Nosilci:

- Občinska redarska služba
- Zavod (lokalna organizacijska enota) za varstvo kulturne dediščine
- Upravljalavec, vzdrževalec in restavrator zgradb, spomenikov in drugih objektov kulturne dediščine
- Policijska postaja

2.6 VARSTVO OKOLJA: Izboljšanje pregleda nad stanjem in dogajanja na področju varstva okolja ter povečanje obsega in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike

Opis cilja:

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi (denimo Kjotski protokol). V Sloveniji je kar nekaj vladnih in nevladnih institucij, ki se ukvarjajo z razreševanjem okoljske problematike. S tega zornega kota so tudi občinske redarske službe pomemben subjekt varstva okolja na območju občine. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike in občinskega programa varstva okolja.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Občinski redarji se v okviru izobraževanja/usposabljanja/izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v svoji občini.
- Občinska redarska služba se poveže z okoljsko inšpekcijo in skupaj z njo oblikuje sistem nadzora in ukrepanja zoper kršilce varstva okolja.
- Občinska redarska občasno izvaja nadzor nad neupravičeno vožnjo z motornimi kolesi in štirikolesniki v naravnem okolju.

Nosilci:

- Občinska redarska služba
- Medobčinska okoljska inšpekcija
- Komunalna podjetja
- Civilne institucije za varstvo okolja

Opomba: Oseba, odgovorna za pripravo OPV naj opredeli strateške cilje, ki se želijo doseči v občini, opiše vsebino zelenega cilja, nato pa natančno določi posamezne

ukrepe za doseg tega cilja (način delovanja občinske redarske službe in drugih subjektov), ter navede osnovne in ključne nosilce za doseg cilja, ki se zasleduje.

Zgoraj so opredeljeni temeljni cilji za zagotavljanje kvalitetnega življenja oziroma zadovoljive stopnje javnega reda in miru v občini. Vsi cilji izhajajo neposredno iz ZORed, ZJRM, ZPrCP in ZCes-1. To pomeni, da je navedba in izpolnjevanje opredeljenih ciljev nujno, saj gre za izpolnjevanje neposrednih zakonskih obveznosti. Oseba, ki je v občini odgovorna za pripravo OPV, pa naj glede na posebnosti in razmere v občini ter vsebino posameznih občinskih odlokov, v OPV dodatno konkretizira še druge cilje.

4. ORGANIZACIJA IN DELOVANJE OBČINSKE REDARSKÉ SLUŽBE

4.1. Organizacija redarske službe

Izhodišča za organizacijo in delovanje občinske redarske službe občine Radlje ob Dravi predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v ZORed, ZJRM, ZPrCP, ZCes-1, ZP-1, ZLS in občinskih odlokih. Občinska redarska služba mora opredeliti svoje delovno področje, organizacijo in obseg delovanja v skladu navedenimi pravnimi predpisi.

Izhajajoč iz ocene varnostnih razmer/ocene ogroženosti in varnostnih tveganj se župan, na predlog vodje občinske redarske službe, odloča o uvedbi dežurne službe, ki traja določen čas ali vse dni v letu.

4.1.1 Zakon o občinskem redarstvu

Občinski svet na predlog župana sprejme OPV, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini podrobneje določi vrsto in obseg nalog občinskega redarstva (prvi odstavek 6. člena Zakona o občinskem redarstvu, Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed). Iz opredeljene določbe neposredno izhaja, da je organizacija in obseg dela občinske redarske službe odvisna od ocene varnostnih razmer oziroma od stanja varnosti v občini

Organizacija in delovno področje redarske službe pa temelji tudi na podlagi ZORed. V določbi drugega odstavka 3. člena ZORed je opredeljeno, da občinsko redarstvo skrbi na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, za:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine;

- vzdrževanje javnega reda in miru.

ZORed je torej temeljen sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge občinskih redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v prvem odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge občinskega redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

4.1.2 Zakon o varstvu javnega reda in miru

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1) je v določbi tretjega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Medobčinsko redarstvo lahko skladno z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen);
- beračenje na javnem kraju (9. člen);
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena);
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen);
- pisanje po objektih (13. člen);
- vandalizem (16. člen);
- kampiranje (18. člen)
- uporaba živali (19. člen);
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

4.1.3 Zakon o pravilih cestnega prometa in Zakon o cestah

V Zakonu o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 109/2010, ZPrCP) so opredeljena pooblastila občinskega redarstva na področju cestnega prometa v občini.

Skladno z določbo 15. člena ZPrCP občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa zlasti:

1. izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju;
2. izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce;
3. izvajajo nadzor in ugotavljajo kršitve določb iz 15. člena ZPrCP o varstvu cest in okolja na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja.

V Zakonu o cestah (Uradni list RS štev. 109/2010, ZCes-1) so opredeljena pooblastila za delo občinskega redarstva v XI. poglavju v členih 106 do 111. Svoja pooblastila izvajajo na cestah v naselju in občinskih cestah izven naselja.

Pri opravljanju navedenih nalog občinski redarji izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

4.1.4 Zakon o prekrških

Občinski redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in ostali zakoni ter podzakonski akti, v katerem so opredeljena njegova pooblastila.

Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZJRM, ZPrCP, ZCes-1, ZP-1 in občinskih odlokih lahko neposredno ugotovimo, da ima občinski redar status:

- **prekrškovnega organa,**
- **pooblaščenega uradne osebe.**

Prekrškovni organi oziroma organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu Zakona o prekrških.¹

Občinski redar je skladno z določbo 126. člena Kazenskega zakonika³ in zgoraj navedenimi predpisi, pooblaščen uradna oseba.

4.1.5 Zakon o lokalni samoupravi

V prvem odstavku 21. člena ZLS so opredeljene določene naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter glede organiziranja komunalno-redarstvene službe in skrbi za red v občini.

4.1.6 Občinski odloki

Posamezne oziroma konkretne naloge občinskih redarjev lahko občina opredeli tudi z občinskimi odloki. V določbi prvega odstavka 3. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/2007, ZP-1-UPB4) je opredeljeno, da se lahko prekrški določijo tudi z odlokom samoupravne lokalne skupnosti.

¹ 45. člen ZP-1: (1) O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. (2) Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

³ 126. člen KZ: 2) Uradna oseba po tem zakonu je lahko: 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavniškega telesa; 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti in ima uradno funkcijo; 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži; 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost; 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

V občinskih odlokih občine so opredeljene nekatere pristojnosti oz. naloge občinske redarske službe, sicer pa bo po pričetku popolnega delovanja redarstva potrebno nekatere odloke še dopolniti in v njih opredeliti naloge redarske službe.

Trenutno so opredeljene naloge redarstva v naslednjih občinskih odlokih:

- v Odloku o ureditvi cestnega prometa v naseljih v Občini Radlje ob Dravi (MUV 13/97 in 12/98 ter
- v Odredbi o ureditvi cestnega prometa v mestu Radlje ob Dravi (MUV 25/97 in 28/97).

4.2. Delovanje redarske službe

Vrsta in vsebina nalog občinskega redarstva se podrobneje določi na podlagi **ocene varnostnih razmer** v občini (prvi odstavek 6. člena ZORed). Ocena varnostnih razmer v občini oziroma ocena ogroženosti je izhodiščni dokument za opredelitev obsega varnostnih potreb občine ter za določitev vsebine dela oziroma konkretnih nalog občinske redarske službe. **Iz te ocene izhaja, da je za delovanje redarske službe v občini Radlje ob Dravi potrebno ca 0,25 redarja, kar predstavlja prisotnost redarja oz. redarjev cca 10 ur na teden – okvirno ena do dvakrat tedensko ob različnih časih po nekaj ur.**

KADROVSKA SESTAVA OBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Občina Radlje ob Dravi je vključena v medobčinsko redarsko službo Organa skupne občinske uprave Koroške s sedežem na Mestni občini Slovenj Gradec.

Vodjo medobčinskega redarstva imenuje in razrešuje župan sedežne občine, ki v skladu z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Koroške, sprejme tudi sistemizacijo delovnih mest v Medobčinskem redarstvu (v soglasju z občinami ustanoviteljicami).

Vodja medobčinskega redarstva odloča o zadevah iz pristojnosti občinskega redarstva, organizira in koordinira delo pooblaščenih uradnih oseb ter v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovno dela občinskega redarstva.

Občinski redar ima naslednje naloge:

- nadzor nad izvajanjem nalog po zakonu o varnosti cestnega prometa ter po odlokih občine,
- vodenje enostavnih upravnih postopkov na prvi stopnji,
- opozarjanje fizičnih in pravnih oseb o ugotovljenih nepravilnostih,
- neposredno izrekanje in izterjava denarnih glob na kraju prekrška,
- izdaja odredb v skladu z odloki občine,
- druge naloge iz področja občinskega redarstva.

Pogoji za opravljanje nalog:

Pooblaščené uradne osebe občinskega redarstva morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus

znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in za uporabo pooblastil občinskega redarja.

Kandidat za vodjo občinskega redarstva mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo prve stopnje ali njej enakovredno raven izobrazbe, za občinskega redarja pa najmanj srednjo splošno ali srednjo strokovno izobrazbo.

Za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga iz pristojnosti občinskega redarstva je pooblaščen občinski redar, za vodenje postopka in izdajo odločbe o prekrških pa je lahko pooblaščen uradna oseba, ki ima najmanj visokošolsko izobrazbo prve stopnje ali njen enakovreden raven izobrazbe.

Strokovno usposabljanje in preizkus znanja

Usposobljenost pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva za opravljanje nalog občinskega redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

Program in čas strokovnega usposabljanja ter način opravljanja preizkusa znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva, program in način obdobjega izpopolnjevanja, opravljenih preizkusov in izdanih potrdil o usposobljenosti, predpiše minister, pristojen za notranje zadeve. Minister, pristojen za notranje zadeve, imenuje komisijo za opravljanje preizkusov znanja.

Strokovno usposabljanje občinskih redarjev in preizkusi znanja iz prejšnjega odstavka so strošek občin. Sredstva za izvedbo strokovnega usposabljanja občinskih redarjev za uporabo pooblastil iz 10. člena ZORed zagotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Občinski redar-pripravnik:

Dokler občinski redar ne opravi strokovnega usposabljanja in preizkusa znanja, je občinski redar-pripravnik in ne sme samostojno opravljati nalog občinskega redarja.

Občinski redar-pripravnik mora opraviti preizkus znanja najkasneje eno leto po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi.

Plača občinskega redarja:

Pooblastila občinskega redarja iz 10. člena ZORed se upoštevajo pri določitvi plače občinskega redarja, v skladu s predpisi, ki urejajo plače javnih uslužbencev.

VODENJE MEDOBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Vodenje, koordinacija in ostale naloge občinske redarske službe se določijo v odloku oz. dogovoru z vključenimi občinami v medobčinsko redarsko službo.

Vodjo medobčinskega redarstva imenujejo in razrešuje župan sedežne občine v soglasju z občinami ustanoviteljicami.

NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKEGA REDARJA

Na podlagi določil 10. člena ZORed ima občinski redar pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

- opozorilo;
- ustna odredba;
- ugotavljanje istovetnosti;
- varnostni pregled osebe;
- zaseg predmetov;
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja;
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca (v nadaljevanju: prisilna sredstva).

Če z zakonom ni drugače določeno, se za izvajanje pooblastil opozorila, varnostnega pregleda, zasega predmetov in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Opozorilo (34. člen ZPol)

Za izvajanje pooblastil opozorila se občinski redar ravna po 1. odstavku 34. člena Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 107/2006, ZPol-UPB6), ki se glasi:

Z opozorilom policisti opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Ustna odredba (11. člen ZORed)

Z ustno odredbo občinski redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva in jih mora kdo storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Ugotavljanje istovetnosti (12. člen ZORed)

Občinski redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženje, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost ugotavlja občinski redar tako, da od osebe zahteva na vpogled osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, opremljeno s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, tujo potno listino ali drugo javno listino, opremljeno s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost.

Istovetnost lahko občinski redar ugotovi tudi na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je občinski redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti.

Če občinski redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Varnostni pregled osebe (38. člen ZPol)

Za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda osebe se občinski redar ravna po 38. členu Zakona o policiji, ki se glasi:

Pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, lahko policisti v primerih, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Varnostni pregled obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s sabo druge nevarne predmete.

Varnostni pregled se opravlja neposredno ali s tehničnimi predpisi.

Zaseg predmetov (46. člen ZPol)

Za izvajanje pooblastil opozorila se občinski redar ravna po 46. členu Zakona o policiji, ki se glasi;

Policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete iz tega člena so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete.

Zaseg predmetov po zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1)

Občinski redar ali redarka brez predhodne odločbe pristojnega organa po 25. členu ZJRM-1 zaseže predmete prekrška iz prvega odstavka 11. člena tega zakona (uporaba nevarnih predmetov).

Za prekrške iz prejšnjega odstavka se lahko izreče stranki sankcija odvzem predmetov.

* 11. člen ZJRM-1: 1) Kdor uporablja acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, in s tem povzroči vznemirjenje ali občutek ogroženosti, se kaznuje z globo. Pokanje z naštetimi sredstvi se izjemoma dovoljuje v času določenih praznikov, vendar se morajo upoštevati varnostna navodila, ki jih predvideva zakon o eksplozivih.

Zadržanje storilca na kraju kaznivega dejanja ali prekrška (13. člen ZORed)

Občinski redar sme na kraju dogodka zadržati storilca prekrška ali osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

Če občinski redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka. Zadrževanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdlje eno uro.

Uporaba prisilnih sredstev (14. člen ZORed)

Občinski redar sme uporabiti fizično silo in plinski razpršilec samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Sredstva za vklepanje in vezanje sme občinski redar uporabiti zoper osebo, ko jo sme v skladu z zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

Obveščanje o kaznivem dejanju (po 15. členu ZORed)

Če občinski redar ugotovi, da se pripravlja, izvršuje ali je izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo.

Sodelovanje redarjev in policistov (po 9. členu ZORed)

Pri opravljanju nalog in pooblastil občinski redarji sodelujejo s policisti. Če občinski redarji opravljajo naloge, ki jih določa zakon, skupaj s policisti, so dolžni ravnati po navodilu policista oziroma vodje policijske enote.

NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Uporaba prisilnih sredstev (14. člen ZORed)

Občinski redar sme uporabiti fizično silo in plinski razpršilec samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Sredstva za vklepanje in vezenje sme občinski redar uporabiti zoper osebo, ki jo sme v skladu z zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

Obveščanje o zadržanju in uporabi prisilnih sredstev (16. člen ZORed)

O zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev je občinski redar dolžan napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji občinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

Če je oseba pri zadržanju in uporabi prisilnih sredstev telesno poškodovana, je občinski redar dolžan zagotoviti, da v najkrajšem možnem času dobi ustrezno medicinsko pomoč.

Če je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je dolžan vodja občinskega redarstva nemudoma obvestiti župana občine, kjer je sedež občinskega redarstva.

V obvestilu iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

Ocena uporabe prisilnih sredstev (po 17. členu ZORed)

Župan oziroma župani občin ustanoviteljic imenujejo neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva (v nadaljnjem besedilu: komisija). V komisiji mora biti direktor občinske uprave, v primeru medobčinskega redarstva pa direktor občinske uprave s sedežem medobčinskega redarstva, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Vodja občinskega redarstva mora na podlagi poročila o zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev oceniti, ali je bilo ravnanje občinskega redarstva zakonito in strokovno. Ob ugotovljenih kršitvah je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

V primeru, da je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija. Sejo komisije skliče župan.

Komisija obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva in lahko obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno. K sodelovanju lahko povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru. Komisija svoje poslovanje natančneje uredi s poslovníkom.

V primeru medobčinskega redarstva je za imenovanje komisije pristojen župan občine, v kateri je sedež medobčinskega redarstva.

5. IZVAJANJE IN NADZOR NAD IZVAJANJEM OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI

5.1 Pristojnost državnih organov

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju tega zakona opravlja Ministrstvo za notranje zadeve (1. odstavek 30. člena ZORed).

Nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskih redarstev in organ, pristojen za nadzor, določa zakon, s katerim so ta pooblastila določena (2. odstavek 30. člena ZORed).

5.2 Pristojnost občinskih organov

Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje občinskega programa varnosti (tretji odstavek 6. člena ZORed). Iz opredeljene določbe tudi izhaja, da morajo občinski organi najmanj enkrat letno preveriti stanje varnosti v občini oziroma ustreznost ocene varnostnih razmer.

Iz opredeljene zakonske določbe neposredno izhaja, da so za izvajanje, spremljanje in nadziranje uresničevanja ciljev, ki so zapisani v OPV, na nivoju občine pristojni in odgovorni organi občine. Zaradi transparentnosti in merjenja dela občinske redarske službe je zato potrebno pripraviti in zagotoviti zbiranje ustreznih informacij o delu redarske službe, vključno s statističnimi podatki (mesečna in letna poročila o delu redarske službe). Postopek zbiranja in hranjenja teh podatkov mora potekati v skladu predpisi o varstvu osebnih podatkov. Zbrani statistični podatki se bodo uporabljali tudi kot pomoč pri ugotavljanju, kako se uresničujejo cilji, ki so zapisani v OPV.

Opomba: občinska redarska služba oziroma oseba, ki jo za izvajanje nalog, ki so opredeljene v ZORed, pooblasti župan občine, za izvajanje OPV pripravi zbirko dokumentov, in sicer:

- ❑ Zakon o občinskem redarstvu
- ❑ Odlok o redarski službi (usklajen z novim zakonom o občinskem redarstvu)
- ❑ Ocena varnostnih razmer na območju mesta/občine (Ocena ogroženosti in varnostnih tveganj)
- ❑ Akt o sistemizaciji in organizaciji občinske redarske službe
- ❑ Program strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja občinskih redarjev
- ❑ Načrt strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja občinskih redarjev
- ❑ Navodila za delo občinskih redarjev
- ❑ Navodila za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih
- ❑ Sistem alarmiranja in ukrepanja občinskih redarjev ob izrednih dogodkih
- ❑ Pisni protokol o sodelovanju s policijo
- ❑ Pisni dogovori o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin
- ❑ Pisni dogovor o sodelovanju z varnostniki zasebnih varnostnih podjetij
- ❑ Pisni dogovor o sodelovanju v mestnem/občinskem sistemu zaščite in reševanja
- ❑ Letna poročila o delu občinske redarske službe
- ❑ Interna poročila o nadzoru občinske redarske službe
- ❑ Inšpekcijska in druga poročila o delovanju občinske redarske službe
- ❑ Seznam evidenc občinske redarske službe

Zbirka dokumentov je obvezna priloga OPV.

Za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, je pristojen župan (31. člen ZORed).

- Ocena uporabe prisilnih sredstev (po 17. členu ZORed)

Župani občin ustanoviteljic imenujejo neodvisno, največ petčlansko komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti občinskega redarstva (v nadaljnjem besedilu:

komisija). V komisiji mora biti direktor občinske uprave s sedežem medobčinskega redarstva, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Vodja občinskega redarstva mora na podlagi poročila o zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev oceniti, ali je bilo ravnanje občinskega redarja zakonito in strokovno. Ob ugotovljenih kršitvah je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

V primeru, da je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija. Sejo komisije skliče župan.

Komisija obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva in lahko obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno. K sodelovanju lahko povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru. Komisija svoje poslovanje natančneje uredi s poslovníkom.

- Postopek komisije za oceno uporabe prisilnih sredstev (18. člen ZORed)

Komisija zbere potrebna obvestila in dokaze o okoliščinah, dejstvih in razlogih uporabe prisilnih sredstev. V zvezi s tem lahko od občinske uprave in policije zahteva potrebno pomoč in sodelovanje. Pri svojem delu smiselno uporablja določbe zakona o splošnem upravnem postopku.

O zbranih obvestilih, dokazilih in ugotovitvah komisija najkasneje v 30 dneh od dneva imenovanja sestavi zapisnik, v katerem poda tudi mnenje, ali je bilo ravnanje občinskega redarja v skladu s predpisi, strokovno in razumno.

Če komisija ugotovi znake kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, zlorabe človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugih kršitev, za katere so z zakonom določene sankcije, obvesti o tem pristojni organ.

- Odločanje o pritožbah (19. člen ZORed)

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskega redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu.

Župan mora pritožbo proučiti in o svojih ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti pritožnika.

O disciplinskih kršitvah občinskega redarja se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj uslužbencev.

5.3 Proces izvajanja OPV

OPV ima, glede na določbe ZORed, značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje OPV (3. odstavek 6. člena ZORed), zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja

oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja OPV bo omogočilo ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in mira v občini.

Ocenjevanje OPV poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, ki je opredeljen v OPV. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu občinskega redarstva.

OPV se, glede na novo nastale varnostne razmere v občini, ažurira oziroma ustrezno spremeni in dopolni. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še OPV. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog občinskega redarstva (1. odstavek 6. člena ZORed).

Opomba: Občinska redarska služba oziroma odgovorna oseba v občini, pooblaščenca za izvajanje obveznosti iz ZORed, naj zaradi transparentnosti in merjenja rezultatov dela redarske službe, izdela ustrezne statistične preglednice. Te bodo omogočale številčno merjenje konkretne problematike ter primerjavo s prejšnjim koledarskim obdobjem. Statistične preglednice se vstavijo v OPV.

5.4 Sodelovanje in komunikacija

Za uskladitev OPV ter za sodelovanje občinskega redarstva in policije skrbijo župan občine, v kateri ima redarstvo sedež in vodja organizacijske enote policije, ki je pristojna za območje občine (drugi odstavek 7. člena ZORed).

Zgoraj opredeljena določba pomeni, da morata pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda in miru, občinsko redarstvo in policija nujno sodelovati. Zato mora biti vzpostavljena med obema organoma ustrezna komunikacija.

Komunikacija mora potekati na več nivojih:

a) komunikacija na lokalnem nivoju:

- komunikacija znotraj redarske službe (predpiše jo vodja redarstva),
- komunikacija med redarsko službo in občinskimi organi

Medobčinska redarska služba najmanj enkrat mesečno seznanja občine o svojem delu in jih seznanja z obravnavano varnostno problematiko in ukrepi. O odmevnejših obravnavanih dogodkih in kadar je potrebno s strani občin podzeti določene ukrepe pa redarstvo občino seznanja s problematiko takoj. Najmanj enkrat letno redarstvo izdela celovito poročilo o svojem delu na območju posameznih občin.

Medobčinska redarska služba naj zaradi transparentnosti in merjenja rezultatov dela redarske službe, izdela ustrezne statistične preglednice. Te bodo omogočale številčno merjenje konkretne problematike ter primerjavo s prejšnjim koledarskim obdobjem. Statistične preglednice se vstavijo v OPV.

- komunikacija med občinskimi redarstvi sosednjih občin in drugimi redarstvi,
- komunikacija med redarsko službo in Policijo – izdela se pisni protokol s PU Celje in Policijskimi postajami Slovenj Gradec, Dravograd in Radlje ob Dravi.,

- komunikacija med redarsko službo in inšpekcijami – obveščanje o ugotovitvah, ki spadajo v pristojnost posameznih inšpekcijskih organov,
- komunikacija med redarsko službo in zasebnimi varnostnimi podjetji – vodja redarske službe se s podjetji sprotno dogovarja o sodelovanju pred prireditvami o sodelovanju in obveščanju,
- komunikacija med redarsko službo in ostalimi službami (zaščita in reševanje, gasilci, itn.). - Sistem alarmiranja in ukrepanja občinskih redarjev ob izrednih dogodkih - to področje pokriva sistem ZIR, v katerega je potrebno vključiti redarstvo. Navodila za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih pripravi vodja redarstva skupaj s štabom CZ.

b) komunikacija z državnim nivojem:

- komunikacija med redarsko službo in ministrstvi (Ministrstvo za notranje zadeve, Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Ministrstvo za promet).

Opomba: sodelovanje in komunikacija predvsem pomenita, da občinska redarska služba pri opravljanju svojega dela z naštetimi službami izmenjuje strokovna mnenja, stališča, predlaga izvedbo skupnih akcij na terenu, se odziva na pobude za izvedbo skupnih akcij, analizira skupni varnostno in drugo problematiko, ipd.

6. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Sredstva za izvajanje OPV se zagotovijo v proračunu občine (četrti odstavek 6. člena ZORed). Glede na navedeno zakonsko določbo so občine obvezane, da pri proračunskem načrtovanju zagotovijo ustrezna finančna sredstva za izvajanje OPV oziroma za delovanje občinske redarske službe (v skladu z določili ZFO država krije 50% stroškov organa skupne občinske uprave, v skladu s temi določbami je ustanovljeno in deluje tudi medobčinsko redarstvo v sklopu Organa skupne občinske uprave Koroške).

Stroški delovanja medobčinske redarske službe se delijo med občinami ustanoviteljicami glede na potrebno prisotnost in ukrepanje oz. potrebno število redarjev medobčinskega redarstva na območju posamezne občine. Ključ za delitev stroškov se opredeli v odloku, s katerim se ustanovi redarstvo, kot organ skupne občinske uprave oz. z dogovorom med občinami ustanoviteljicami.